

Lasinpuhaltajien ruokatuntien taideteokset koottiin näyttelyksi

RIIHIMÄKI

Anu Kankaansydän-Lahtinen

Kun Riihimäellä vielä toimi lasitehtaita, puhaltajat elivät saleissa täyttä päivää. Edes ruokatunneilla ei annettu paidan kuivua, vaan silloin tartuttiin pilliin huvin vuoksi. Ruokatunneilla syntyi kaikenlaisia toiveiden täyttymyksiä, joita miehet kuljettivat kotiin ja sukulaisille. Puhaltajille riitti toiveita kukkakepeistä taidesineisiin.

Ruokatuntien taidetta esitellään tämän vuoden loppuun saakka Riihimäen kirjaston aulassa. **Pertti Meriläinen ja Orvo Kohonen** Riihimäen lasinpuhaltajakerhosta ovat koonneet näyttelyyn 24 esinettä nykyisiltä 38 jäseneltä. Työt ovat syntyneet vuosien 1950 ja 1976 välillä.

— Vuonna 1976 lopetti Riihimäen lasitehdas ja yli kolmesataa työntekijää hajaantui maailmalle. Osa on uusissa ammateissa, osa eläkkeellä. Kerhomme jäsenistä puhaltavat lasia Jaakko Liikanen ja Pertti Meriläinen. Liikasella on työhuone lasitehtaan salissa ja Meriläinen puhalttaa kotistudiossaan, Orvo Kohonen kertoo.

Lasitehtaiden kukoistuksen aikana miehet paneutuivat ruokatunneilla omien töiden tekoon. Pertti Meriläinen kertoo, että pitkien prosessitöiden lomaan haluttiin vaihtelua, etteivät aistit

Kauko Jokisen hirvi vuodelta 1967.

puutuneet. Omien töiden puhaltaminen oli myös mielenkiintoista, mutta vieläkin useammin työhön ajoi äidin tai kotiväen patistus. Moni työ tehtiin Pertti Meriläisen mukaan tarpeeseen. Milloin kotona tarvittiin kukkakeppiä, milloin tuhkakuppia.

— Lasi on vaikea, vetelä materiaali. Sen käsittelyä piti myös harjoitella. Ruokatunneilla koettiin toteuttaa omia ideoita. Samalla haettiin käden taitoa. Jos oivallus onnistui, tunne oli hieno. Moni työ nimittäin hajosi teko- vaiheessa tai jäähdytyshihnalla.

Miehet puhalsivat omia töitään ruokatunneilla, sillä muu aika oli tehtaalla kortilla. Rästi- eli kahvitunnilla piti vaihtaa välineitä toiseen sortimenttiin. Neljältä töiden päättyessä oli kiire nostaa uunit ylös sulatusta varten, muistelee Meriläinen.

— Jos taas työskenteli vuorovannalle, vuoron päättyessä toinen vuoro tuli heti tilalle. Aikaa omaan työhön ei ollut muulloin kuin ruokatunnilla.

Ruokatuntien aikana syntynyttä lasitaidetta on ollut esillä aikaisemminkin Riihimäellä. Ensimmäinen näyttely pidettiin vuonna 1974 lasimuseossa Allinassa.

Näyttely Lasinpuhaltajien ruokatuntitaidetta vuosilta 1950-1976 on esillä Riihimäen kaupunginkirjastossa 30. Joulukuuta saakka.